

prof. zw. dr hab. Piotr Mickiewicz

Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte

pmickiewicz@wp.pl

JUBILEUSZ XXV-LECIA INSTYTUTU STUDIÓW POLITYCZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK

W dniach 7–8 grudnia 2015 roku w warszawskim Pałacu Staszica odbyła się międzynarodowa konferencja *Gra o świat: w stronę nowej Jałty?* Konferencja, poza celem naukowym, była także formą obchodów jubileuszu XXV-lecia istnienia Instytutu Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk. Instytut Studiów Politycznych funkcjonuje w strukturze Polskiej Akademii Nauk od września 1990 roku. Skupia grono naukowców badających procesy polityczne w szerokim społeczno-historycznym kontekście. Stąd też duża część prowadzonych badań koncentruje się na kwestiach transformacji ustrojowej, w tym fenomenie „Solidarności”, dziejach PRL oraz formach oporu społecznego w bloku sowieckim.

Obchodom rocznicowym poświęcono pierwszą część konferencji, którą prowadził Dyrektor Instytutu prof. Eugeniusz Cezary Król. Stosowne wystąpienia w jej trakcie wygłosili prezes Polskiej Akademii Nauk prof. Jerzy Duszyński oraz Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu prof. Wojciech Roszkowski, a życzenia złożyli przedstawiciele zaproszonych ośrodków naukowych, w tym Komitetu Nauk Politycznych PAN oraz instytutów Polskiej Akademii Nauk.

Ważnym elementem tych obchodów były wspomnienia o dwóch wybitnych Postaciach Instytutu, profesorach Jerzym Holzerze i Edmundzie Wnuk-Lipińskim, wygłoszone przez profesorów Piotra Madajczyka i Aleksandra Manterysa.

Okolicznościowy wykład z okazji jubileuszu XXV-lecia Instytutu wygłosił prof. Bogdan Szlachta, wskazując w nim na kulturowy kontekst badań nad procesami politycznymi i odnosząc się krytycznie do sztywnego klasyfikowania dyscyplin naukowych. Zarówno sam wykład, jak i zaprezentowana krytyka sposobu postrzegania w Polsce owej klasyfikacji dziedzin i dyscyplin naukowych spotkała się z reakcją słuchaczy, którzy w swojej znacznej większości zgadzali się z tezami dziekana Wydziału Stosunków Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Jubileuszowe uroczystości były integralną częścią wspomnianej międzynarodowej konferencji naukowej pt. *Gra o świat. W stronę nowej Jałty?* W jej trakcie debatowano w trzech grupach tematycznych, formalnie będących panelami konferencji. Podkreślam słowo debatowano, gdyż założeniem konferencji była prezentacją podczas każdego panelu trzech wystąpień: polskiego, rosyjskiego i niemieckiego oraz dyskusja o prezentowanych przez prelegentów tezach i konkluzjach. Pierwszy panel, zatytułowany *Konferencja w Jałcie w lutym 1945 r. Współczesne interpretacje – spory – nieporozumienia* to wystąpienia Inessy Siergiejewny Jazborowskiej, Stefana Troebsta i Wojciecha Roszkowskiego, zakoń-

czona dyskusją prowadzoną przez moderatora – Pawła Machcewicza. Debata ta kończyła pierwszy dzień obrad.

Drugiego dnia organizatorzy przewidzieli dwa panele, w których skoncentrowano się na ocenie konsekwencji geopolitycznych, wynikających z konferencji jałtańskiej oraz ocenie, czy w połowie drugiej dekady XXI wieku wyłania się nowy ład międzynarodowy. Pierwszy z nich prowadził Grzegorz Motyka, a panelistami byli Leonid Janowicz Gibański, Christopf Kleßmann oraz Wojciech Materski. W drugim, moderowanym przez Piotra Madajczyka uczestniczyli Swietłana Pawłowa Glinkina, Wolfgang Eichweide oraz Józef Fiszer. Również i te wystąpienia wywołały merytoryczną dyskusję uczestników obrad.

Integralną częścią jubileuszowej konferencji była prezentacja raportu *Konferencja Jałtańska w massmediach za okres od lutego do listopada 2015. Nowa jakość czy stare frazesy?* Jego autorami byli Andrzej Friszke, Sławomir Dębski i Krzysztof Miszczak.